

Columbia Summer Investigative Reporting Course (11.-29.7.2022)

Veera Tegelberg

Helsingin Sanomain Säätiö

Osallistuin Helsingin Sanomain Säätiön rahoittamalle Columbian yliopiston tutkivan journalismin kesäkurssille heinäkuussa 2022. Kurssille osallistuminen siirtyi kahdesti koronapandemian vuoksi, ensin kesältä 2020 kesälle 2021 ja edelleen kesälle 2022. Lykkäysten ja odottelun vuoksi odotukseni kurssia kohtaan olivat ehtineet nousta suuriksi. Kolme viikkoa kestänyt koulutus lunasti toiveeni täysin ja tarjosi vielä enemmän. Lisäksi kurssi tuntui itselleni ajankohtaisemmalta kuin pari vuotta sitten, koska työtehtäväni ehtivät vaihtua korona-aikana datatoimittajan töihin.

Kurssin sisällöstä en voi tarkasti kertoa, koska luennoilla käsitellyt aiheet ja kurssiaineistot ovat luottamuksellisia. Kuvailen ja arvioin tässä raportissa kuitenkin

- kurssin puitteita
- sisältöä pääpiirteittäin
- miten kurssista koen hyötyneni
- keille kurssi mielestäni sopii parhaiten

Olen antanut kurssista erikseen palautetta Columbian yliopistolle sen keräämässä palautekyselyssä.

Hyvä oppimisympäristö ja täsmällinen ohjelma

Ensin lyhyesti kurssin päiväjärjestyksestä ja tiloista. Columbian kurssipäivät toistivat kolmen viikon ajan samaa täsmällistä aikataulua: kello 9.00 aloitettiin opetus, aamupäivällä pidettiin pieni tauko, kello 12.30 oli lounas, kello 13.30 jatkettiin, iltapäivällä pidettiin jälleen pieni jaloittelu ja opetus loppui tasan kello 17.00 tai hieman sen jälkeen. Yliopiston laatima ohjelma oli hyvin järjestetty ja aikataulu piti. Päivien välillä oli sisällön puolesta vaihtelua, joten ne eivät olleet pituudestaan huolimatta puuduttavia. Vain muutaman kerran tuntui, että asiaa venytettiin aivan suotta viiteen asti.

Opetus järjestettiin aina samassa, Pulitzer Hallissa sijaitsevassa tilavassa salissa, jossa istuimme yhden suuren pitkän pöydän ääressä. Istumajärjestys, 16 henkilön suuruisen ryhmän hitsautuminen yhteen ja luennoitsijoiden opetustyyli kannustivat keskustelemaan ilmapiiriin, mikä lisäsi kurssin kiinnostavuutta ja auttoi saamaan siitä enemmän irti. Ainoastaan hieman puutteellinen akustiikka hankaloitti välillä opetuksen ja keskustelun seuraamista.

Kurssin rakenne: Kolme kovaa viikkoa

Kurssin ohjelma vaihtelee vuosittain, sillä sitä kehitetään osallistujien palautteen perusteella.

Heinäkuussa 2022 kurssin ensimmäisen viikon aikana keskityimme viiden eri luennoitsijan johdolla tutkivan journalismin perusteisiin. Luennoilla käsiteltiin myös aiheiden ja ideoiden kehittelyä, tiedonhakua ja tutkivaa talousjournalismia. Päivät olivat osin käytännönläheisiä, osin luentomaisia. Ensimmäisten päivien tehtävä oli luoda yhteinen käsitys siitä, mitä kaikkea tutkivalla työllä tarkoitetaan. Luennoitsijat olivat pääasiassa toimituksessa työskenteleviä tai akateemiseen maailmaan hypänneitä toimittajia. Hyödylliseksi koin kaikki juttuprosesseihin ja niiden ongelmakohtiin liittyneet esimerkit sekä talousjournalismia koskevat päivät, jolloin teimme hands-on-tehtäviä.

Toinen viikko oli pyhitetty datajournalismille. Olin tästä viikoista etukäteen eniten innoissani, koska se liittyi eniten nykyisiin työtehtäviini. Usein toimittajille suunnatut datakoulutukset pysyvät Excelin peruspyörittelyinä, mutta ei tällä kertaa. Toisen viikon aikana kätemme olivat ensimmäistä viikkoa syvemmällä käytännön harjoituksissa. Nurja puoli oli, että luentojen vauhti oli välillä todella nopea. Koin siksi hetkittäin erittäin suurta turhautumista, enkä ollut ainoa. Turhautuminen johtui siitä, että halusin kovasti ymmärtää, mitä yritimme tehdä, millä työkalulla ja miksi, mutta harjoitukset menivät kiireessä täysin yli hilseen. Ilmeisesti porukan mukana pitäminen ei aina ollut harjoituksia vetävän luennoitsijan perimmäinen tarkoitus, vaan sen näyttäminen, mikä kaikki on mahdollista. Tätä ei kuitenkaan sanottu ääneen, vaan kaikkien oletettiin roikkuvan mukana.

Ylipäätään kakkosviikkoa leimasi tietotulva. Viikkoon ahdettiin valtava määrä työkaluja, joita kopaisimme välillä kiireisesti vasemmalla kädellä ymmärtämättä kunnolla, miksi niihin tutustuimme. Sitten oli jo seuraavan sovelluksen, toiminnon tai sivuston vuoro. Onneksi työkaluihin ja huomioihin on voinut palata jälkikäteen muistiinpanojen avulla. Vaikka viikko oli paikoin kaoottinen, se jätti myös halun opiskella datajournalismia syvemmin. Toisen viikon aikana luennoimassa kävi kuusi henkilöä.

Kolmas viikko oli itselleni hieman yllättäen lopulta kaikkein kiinnostavin. Luennot sisälsivät haastattelutekniikoita, faktantarkistusta, tietoturva, tarinallista journalismia, tutkivan juttuhankkeen kehittelyä ja kansainvälisten projektien pystyttämistä. Olin Columbian kurssiin saakka selvinnyt alan opinnoista ja 12 vuodesta toimittajana ilman, että kukaan varsinaisesti oli opettanut minua haastattelemaan tai jakanut seikkaperäisiä vinkkejä vaikeisiin haastattelutilanteisiin. Olen todella onnellinen kolmannen viikon opeista.

Kenen kannattaa hakea?

Kuten Helsingin Sanomien Säätiön hakukriteereissä sanotaan, kurssi on tarkoitettu alalla jo jonkin aikaa olleille toimittajille. Mielestäni rajaus on hyvä, sillä kurssista saa enemmän irti, kun on omakohtaisia kokemuksia hankalista juttuhankkeista. Itse koen saaneeni luennoitsijoilta ja muilta kurssilaisilta apua useampaan suunnitteilla olevaan tai vaivaamaan jääneisiin hankkeisiin. Olen suositellut kurssia vuolaasti kaikille kollegoille, jotka siitä ovat erehtyneet kysymään.

Kannustan etenkin pienissä toimituksissa tai freelancerina työskenteleviä hakemaan. Kurssin järjestäjät ovat erittäin hyvin tietoisia siitä, että joka puolella maailmaa toimittajat tasapainoilevat ajankäytön kanssa: päivittäinen työ on hoidettava kiinnostavista ja kunnianhimoisista tutkivista hankkeista huolimatta. Kurssi tarjoaa ratkaisuja ajankäyttöön liittyviin pulmiin esimerkiksi projektinhallinnan avulla. Myös opetettavien työkalujen perimmäinen tarkoitus on tehostaa työskentelyä. Pitchaukseen keskitytään paljon ja sitä harjoitellaan.

Kurssille on syytä lähteä tositaroituksella ja oppimishaluisella mielellä. New Yorkin katujen mittailu on mukavaa, mutta kurssin agenda on niin päreyttävä, että siitä kannattaa ottaa kaikki irti. Lomareissusta ei ole kyse, sillä päivät ovat tarkkaan suunniteltuja ja välillä seuraava luento rakentuu edellisen päivän opeille. On itsestä kiinni, minkä verran aikaa käyttää satunnaisiin kotitehtäviin ja kurssilla työstettävän oman juttuprojektin kehittämiseen. Itse käytin luennoille valmistautumiseen kolmen viikon aikana yhteensä muutamia tunteja, mikä riitti. Kaupunkiin tutustumiseen jää aikaa viikonloppuisin ja iltaisin.

Yhteenveto

Columbian yliopiston suunnitteleman kivikovan agendan ja siitä ammennettujen oppien lisäksi vähintään yhtä hyvä syy tutkivalle kesäkurssille osallistumiselle on kontaktien solmiminen Yhdysvaltojen huipputoimituksiin ja kollegoihin eri puolille maailmaa. Kolme viikkoa sisältää pelkän luennolla istumisen lisäksi mahdollisuuden käydä ajankohtaisia ja ammatillisia keskusteluja kurssikaverien kanssa.

Myös kurssin puitteilla on merkitystä. Yhdysvallat on tutkivan journalismin kannalta inspiroiva oppiympäristö. Minut yllätti se, miten hyvä mahdollisuus maassa on saada avointa informaatiota viranomaisten kautta: harjoitusmateriaalia on rutkasti tarjolla. Tutkivan journalismin taso on myös korkea, joten Pulitzer-palkittuja ja muuten ansioituneita luennoitsijoita riittää. Omalle ajattelulleni teki lisäksi hyvää tutustua aiempaa syvällisemmin jenkkien käsitykseen tutkivasta journalismista, koska sitä leimaa vahvasti tarinallisuus. Suomessa tutkivat jutut välillä typistyvät sinänsä kiinnostavien löydösten raportointiin. Tämä voi johtua osin kiireestä, osin erilaisesta kulttuurista.

Jälkeenpäin ajateltuna eniten apua oman työni kannalta on ollut yksittäisten työkalujen opetteluun sijaan tutkivan projektin ohjaamiseen liittyvillä opeilla ja esimerkiksi keskustelulla siitä, miten löytää aikaa tutkivia hankkeita varten. Lisäksi kurssi jätti halun tehdä yhteistyötä yli toimitusrajojen.

New York on omaa luokkaansa kurssimiljöönä. Vaikka kaupunki on hyvin intensiivinen paikka asua, se myös innoittaa ja tarjoaa erinomaista vastapainoa ja virikettä luokkahuoneessa vietetyille opiskelupäiville.